

OPIS GEOSTANOWISKA

Bartosz Jawecki

Informacje ogólne

Nr obiektu	158	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	Rotunda (Kaplica) św. Gotarda w Strzelinie	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 50°46'52.6"N 50.781284,	Szerokość: 17°04'24.8"E 17.073550
Miejscowość	Strzelin	
Opis lokalizacji i dostępności:	Rotunda (Kaplica) św. Gotarda w Strzelinie przy placu Michała Archanioła. Dostęp łatwy.	
Długość	20 m	
Szerokość	18 m	
Wysokość		
Powierzchnia	Okolo 4 ary	

Charakterystyka geologiczna geostanowiska

Wiek geologiczny	
Litologia	
Forma występowania skały	Kamień łamany i łupany.
Geneza i ogólny kontekst geologiczny	
Opis geologiczny (popularno-naukowy)	Granit strzeeliński wykorzystany do wykonania ścian, wieży i elementów dekoracyjnych rotundy. Granit, piaskowiec i marmur wykorzystany w epitafiach.
Historia badań naukowych	b.d.
Bibliografia (format Lithos)	Glapa W., Korzeniowski J. Mały leksykon górnictwa odkrywkowego. Wyd. i Szkolenia Górnicze Burnat & Korzeniowski. Wrocław 2005. Jawecki B., Lorenc M.W., Mazurek S., Kopalnie w krajobrazie powiatu strzeelińskiego – strzeeliński granit w architekturze, „Architektura Krajobrazu”, nr 3/2013, s. 108-123 Jawecki B., Szewczyk A., Tokarczyk-Dorociak K., Malczewska B. 2014: Skały Wzgórz Strzeelińskich i Wzgórz Lipowych w wybranych obiektach architektonicznych planowanego Geoparku Wzgórze Niemczańsko- Strzeelińskie. [W:] Walory przyrodnicze Wzgórze Niemczańsko-Strzeelińskich. Tom II. Tarka R., Jawecki B., Moskwa K. (Red.). s. 19-32. Wyd. Ocean Wrocław, Strzelin 2014, ss. 142. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, red. Kołaczkiewicz, Tom IV: województwo wrocławskie (dolnośląskie), Zesz. 6. Powiat strzeeliński, Nowa seria, Warszawa 2008. Słownik geografii turystycznej Sudetów. Wzgórze Niemczańsko-Strzeelińskie, Przedgórze Paczkowskie N-Ż. red. Staffa M., Mazurski K., Czerwiński J., Pisarski G., Wyd. I-BiS, Wrocław 2008, s. 559
Uwagi	Obiekt geoturystyki miejskiej
Streszczenie językiem nietechnicznym (do zamieszczenia na stronie internetowej i telefonie komórkowym -ok. 1200 znaków)	Romańsko-Gotycki kościół filialny pod wezwaniem św. Gotarda położony przy pl. Michała Archanioła w Strzelinie. Pierwotna część kościoła, w formie romańskiej rotundy, wzniesiona w XII w. z łamanego granitu strzeelińskiego. W późniejszych latach rozbudowany w stylu gotyckim. W początku XIV w. absydę rozebrano i zbudowano prostokątną dwuprzęsłową nawę, a rotundę nadbudowano jako wieżę. Ten dwunawowy kościół przykrywają sklepienia krzyżowo-żebrowe i odrębne dwuspadowe dachy. Okna w nawach są ostrołukowe z maswerkami. Detale architektoniczne wykonane z strzeelińskiego granitu. W rotundzie rozglifione okna i wykonane z piaskowca romański portal. Na elewacjach znajdują się wykonane z granitu, piaskowca i marmuru epitafia i płyty nagrobne z XVII i XVIII w. W ścianach widoczny granit

	odbarwiony na różowo w wyniku pożaru.
--	---------------------------------------

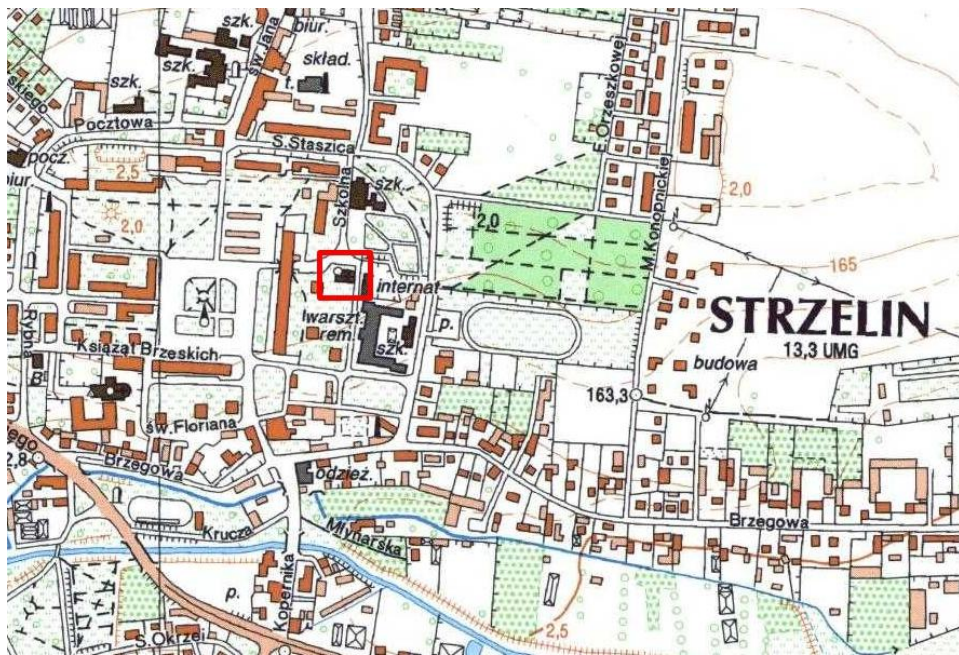
Wykorzystanie obiektu

Wykorzystanie obiektu do celów edukacyjnych (czego można nauczyć w geostanowisku, m.in. proces, zjawisko, minerały, skały również zagadnienia z ekologii)	Wykorzystanie skał Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich w obiektach architektonicznych, stanowiących dziedzictwo kulturowe regionu.
Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób odwiedzających geostanowisko	Brak
Infrastruktura turystyczna w okolicy geostanowiska	Czerwony szlak turystyczny. Strzeliński szlak historyczny. Gminne centrum informacji turystycznej. Mała gastronomia. Hotel i restauracja.
Wykorzystanie i zastosowanie skały oraz związane z nią aspekty kulturowe i historyczne	Romańsko-Gotycki kościół filialny pod wezwaniem św. Gotarda położony przy pl. Michała Archanioła w Strzelinie. Najciekawsza pierwotna część kościoła, w formie romańskiej rotundy, wzniesiona została w XII w. z łamanego granitu strzelińskiego. Kościół w późniejszych latach poddawany był rozbudowom w stylu gotyckim. W początku XIV w. absydę rozebrano i zbudowano prostokątną dwuprzęsłową nawę, a rotundę nadbudowano jako wieżę. Nietypową bryłę, jaką kościół wtedy uzyskał, możemy oglądać do dzisiaj. Ten dwunawowy kościół przykrywają sklepienia krzyżowo-żebrowe i odrębne dwuspadowe dachy. Okna w nawach są ostrołukowe z maswerkami wykonanymi z piaskowca. W rotundzie wykonane z granitu rozglifione okna. Od strony południowej rotundy zachował się kamienny, wykonany z piaskowca romański portal. Na elewacjach znajdują się wykonane z granitu, piaskowca i marmuru epitafia i płyty nagrobne z XVII i XVIII w.

Waloryzacja geostanowiska

Ekspozycja	Dobrze wyeksponowany	x	Wymagający przygotowania	
Ocena Atrakcyjności Turystycznej [0-10]	Dostępność [0-4]		4	
	Stopień zachowania [0-4]		4	
	Wartości poza geologiczne [0-2]		2	
Ocena Atrakcyjności Dydaktycznej [0-10]	5			
Ocena Atrakcyjności Naukowej [0-10]	5			

Dokumentacja graficzna

Rysunek 1. Romańsko-Gotycki kościół filialny pod wezwaniem św. Gotarda

Rysunek 2. Rotunda św. Gotarda - widok od strony PN

Rysunek 3.. Rotunda św. Gotarda - widok od strony PD

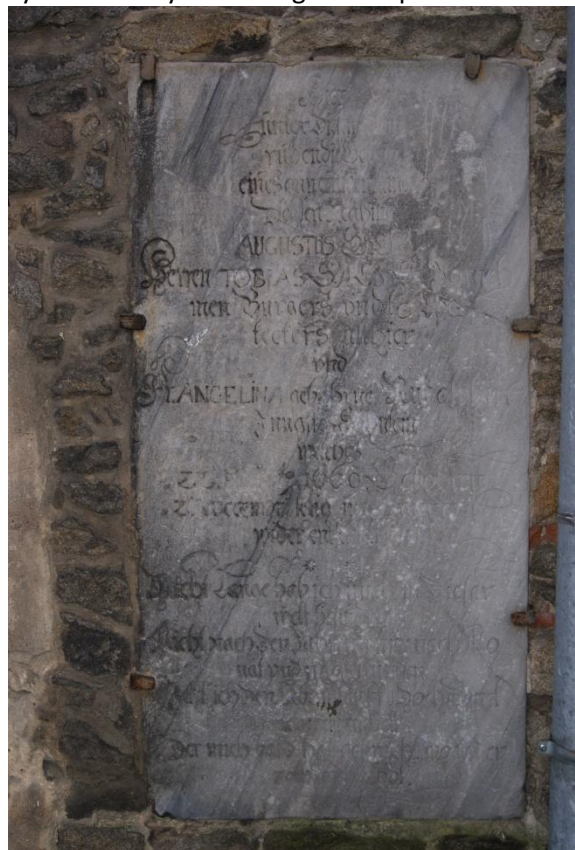
Rysunek 4. Wykonane z granitu epitafium.

Rysunek 5. Wykonane z granitu epitafium.

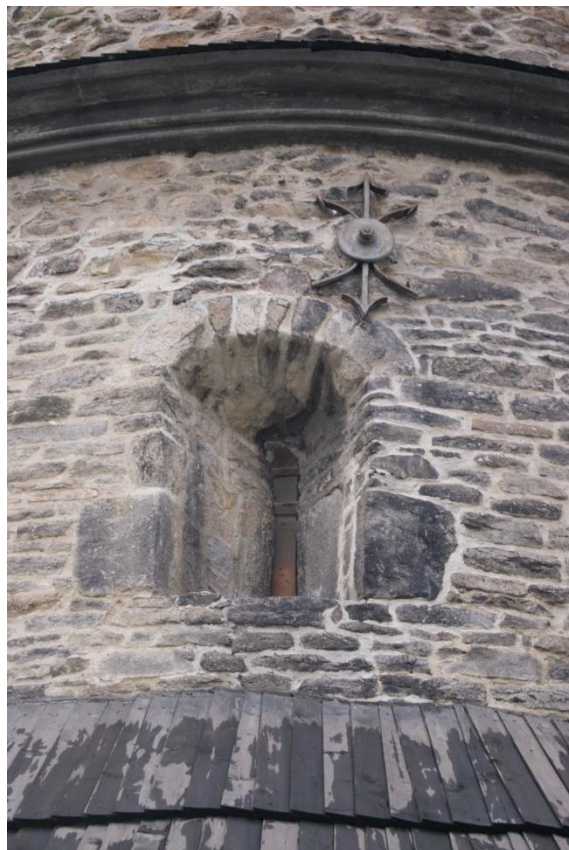
Rysunek 6. Wykonane z piaskowca epitafium.

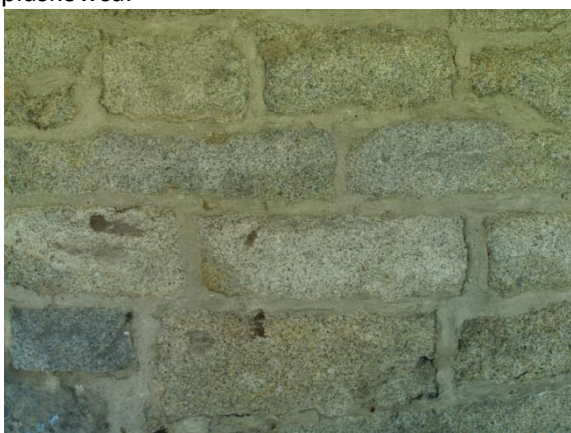
Rysunek 7. Wykonane z marmuru epitafium.

Rysunek 8. Romański portal wykonany z piaskowca.

Rysunek 9. Wykonane z granitu rozglifione okno

Rysunek 10. Mur Rotundy św. Gotarda wykonany z łamanego granitu strzelińskiego

Rysunek 11. Odbarwiony na różowo w wyniku pożaru granit strzeliński.